

доволі широкі, а підняття між ними плоскоувалісті. В районі поширені змішані ліси з бука, граба, дуба, явора, клена, ялини і ялиці. Ґрунтовий покрив одноманітний, представлений дерново-підзолистими та підзолисто-дерновими поверхнево-оглеєними ґрунтами, а в долинах головних рік - дерновими глибокими глейовими ґрунтами.

У Стрийському ландшафті, на відміну від Дрогобицького, долинні комплекси переважають над височинами. Доволі широкі плоскі поверхні терас річок Стрий, Свіча та Колодниця не надають передгірного характеру території і лише повсюдна присутність гірського алювію та делювію підтверджує близькість до гір.

Структура ґрунтового покриву сільськогосподарських угідь району представлена наступними агропромисловими групами ґрунтів: дерновосередньо- та сильнопідзолисті поверхнево-оглеєні суглинкові ґрунти; дерновосередньо- та сильнопідзолисті поверхнево-оглеєні супіщані та суглинкові ґрунти; лучні ґрунти; дернові опідзолені поверхнево-оглеєні ґрунти; дернові суглинкові ґрунти; лучно-болотні та торфувато-болотні; торфовища середньоглибокі та глибокі неосушені та осушені.

Флора та фауна

Згідно лісорослинного районування територія опрацювання віднесена до центральної широколистяної зони, центральноевропейської провінції Східно-Карпатської підпровінції буково ялицевих лісів і району дубових лісів. В цілому клімат району сприятливий для росту таких деревних та чагарникових порід: ялиці, модрина, ялини, дуба, бука, явора, ясена, граба, ліщини, бузини та інших порід. Переважаючими породами є дуб звичайний, ялиця біла, модрина європейська, сосна звичайна, ялина європейська. Мисливська фауна в лісах представлена такими основними видами: олень благородний, козуля, кабан, вовк, лисиця, заєць, борсук.

Видовий склад представників тваринного світу в межах Львівської області поки що досить різноманітний, бо для цього існують природні передумови і господарське сприяння. Разом з цим зберігається загальна тенденція до скорочення популяцій, їх вимушеної міграції або зникнення через надмірні природоперетворювальні дії: масове осушення заболочених територій, інтенсивні лісорозробки, будівництво гребель та ставів, хімізацію сільського господарства, застосування швидкохідної техніки для сінокошення, оранки, оприскування і т.д.

Хоч живі організми тваринного світу дуже мобільні і, на відміну від рослин, не прикріплені до певного місця, просторове поширення їх має обмеження, що виявляється через зміну загальної чисельності представників виду (популяції), скупченість проживання і зустрічність [8].

За геоботанічним районуванням територія Львівської області поділена між трьома геоботанічними провінціями Європейської широколистяної області. Територія опрацювання відноситься до Центральноєвропейської провінції (у межах України — її Східнокарпатська гірська підпровінція) з Турківсько-Старосамбірським районом буково-ялицевих лісів; БориньськоСлавським — смерековоялицево-букових лісів (цей район охоплює Верхньодністровські і Сколівські Бескиди); Добромильським — дубовоялицевих, ялицевобукових і дубових лісів; Меденицьким — дубових лісів, боліт і лук; Дрогобицько-Стрийським — дубових лісів, річководолинної рослинності й лук, у якій маємо Турківський, Старосамбірський, Сколівський, Дрогобицький, Самбірський, Мостиський, Стрийський, Жидачівський і Миколаївський адміністративні райони. Разом із великим флористичним багатством Центральноєвропейської провінції, зокрема ендемічними, реліктовими й погранично-ареальними центральноєвропейськими видами, виявлені значні втрати флори.

Об'єкти природно-заповідного фонду

Станом на 1 січня 2020 року на території Львівської області функціонує 399 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 177944,2027 га, що складає 8,15% від площі території області.

ПЗФ області представляють: природний заповідник «Розточчя» (площа – 2084,5 га); національні природні парки – 5 (площа – 79585,5 га); регіональні ландшафтні парки – 5 (площа – 56540,68 га); заказники загальнодержавного значення – 10 (площа – 3322,995 га) та місцевого значення – 66 (площа – 31834,7 га); пам'ятки природи загальнодержавного значення – 2 (площа – 592,8 га) та місцевого значення – 197 (площа – 2350,35 га); ботанічні сади загальнодержавного значення – 2 (площа – 41,2 га) та місцевого значення – 1 (площа – 1,5 га); зоологічний парк місцевого значення – 1 (площа – 5,9 га); дендрологічні парки загальнодержавного значення – 2 (площа – 64 га) та місцевого значення – 3 (площа – 3,4434 га); парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення – 7 (площа – 169,76 га) та місцевого значення – 60 (площа – 778,3799 га); заповідні урочища – 37 (площа – 2823,4 га).

Категорії територій та об'єктів ПЗФ, що відсутні на території області: біосферні заповідники.

**Схема розташування природно-заповідний фонд Львівської області в розрізі
територіальних громад (мал.3)**

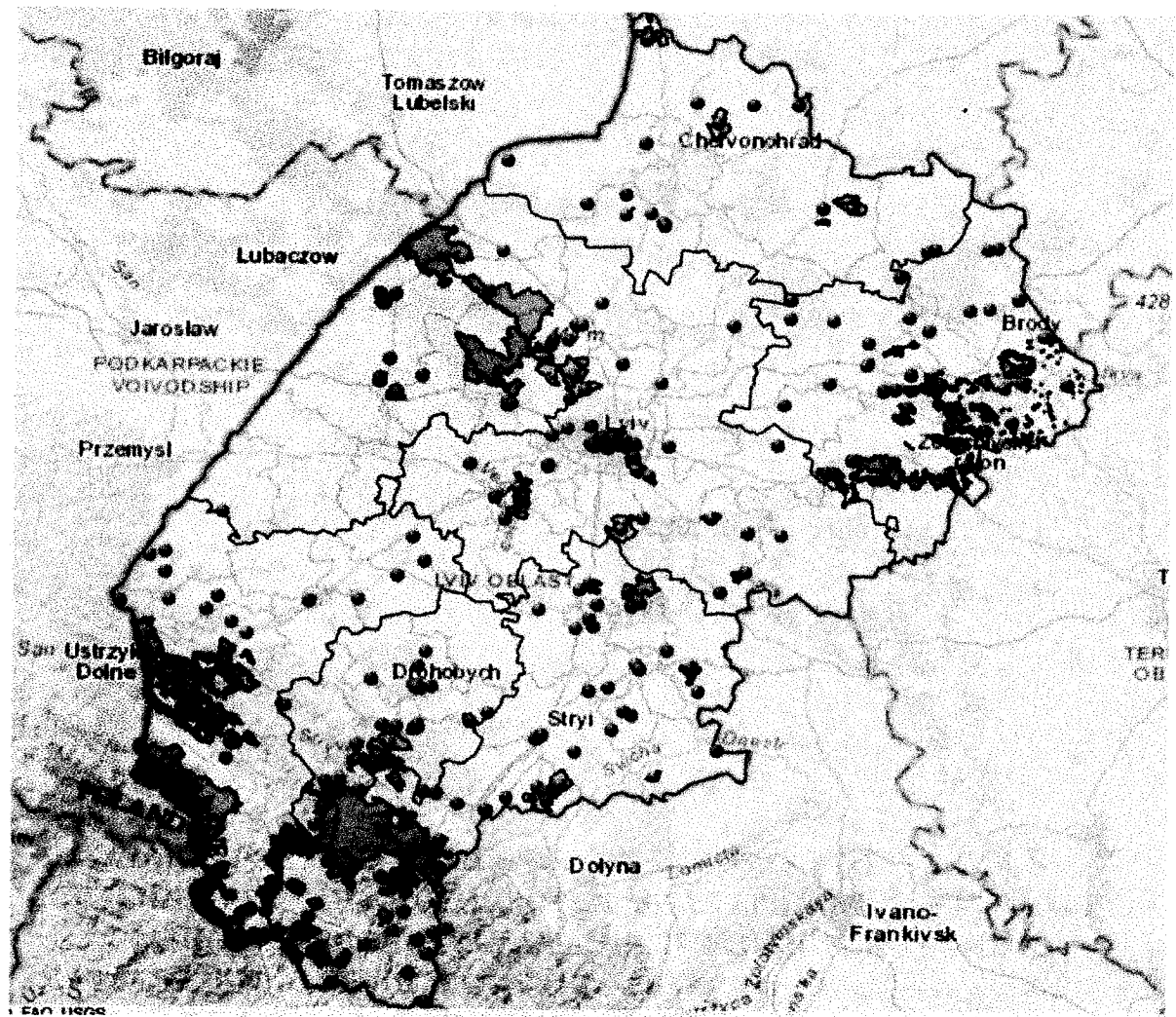
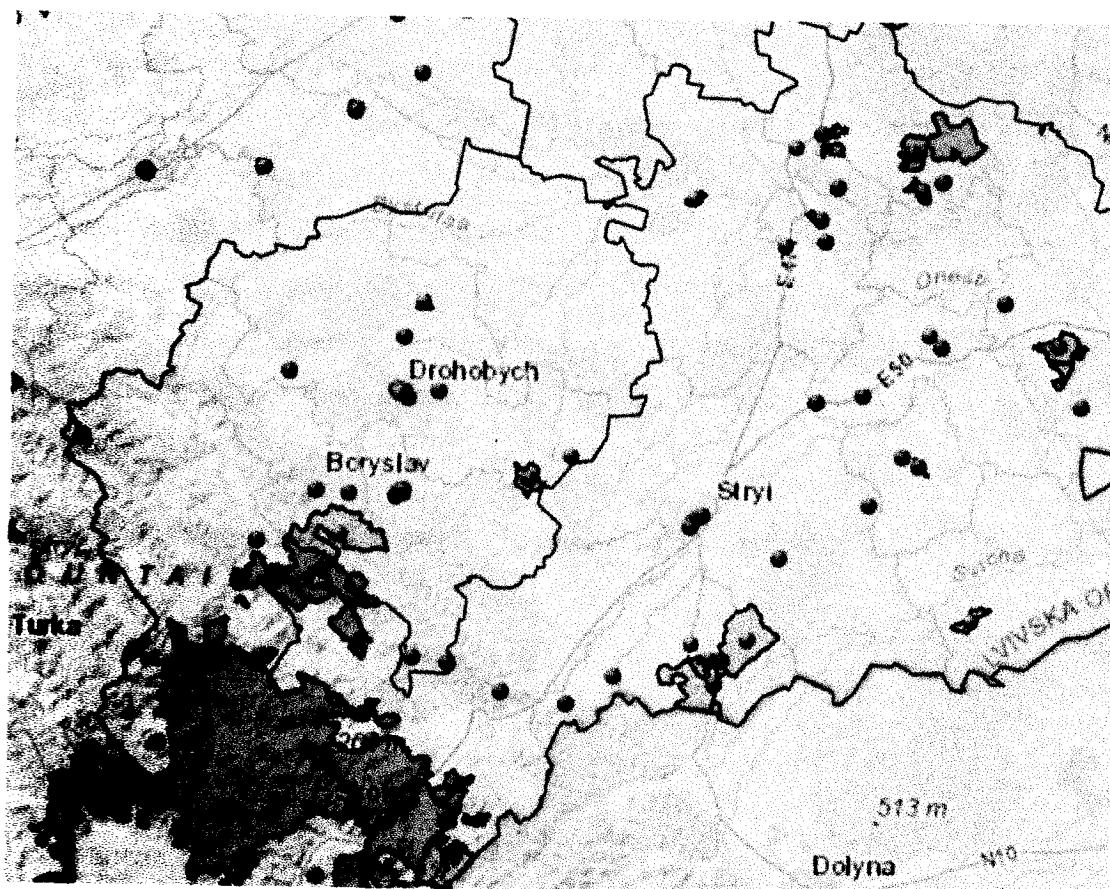

Схема розташування природно-заповідний фонд Трускавецької міської громади (мал.4)

3. ХАРАКТЕРИСТИКУ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Для визначення найгостріших проблем та реальних можливих шляхів їх вирішення у сфері охорони атмосферного повітря Трускавецької міської територіальної громади, на рівні регіональної влади Львівської області.

Виходячи з проведеного аналізу можна зробити висновок, що найгострішою проблемою у сфері охорони атмосферного повітря є використання застарілих технологій виробництва теплової енергії для обігріву житлових приміщень, що спричиняє негативний вплив на стан довкілля та здоров'я населення та викидів від автомобільного транспорту, який проїжджає через село. Найбільш прийнятним для влади способом вирішення зазначеної проблеми є використання програмно-цільового підходу.

Найбільш вразливою складовою, що зазнає негативного впливу викидів в атмосферне повітря, є здоров'я населення.

Соціально-демографічні показники Трускавецької міської територіальної

©Пересоліяк В.Ю., Радина І.П.,
Пересоліяк Г.В., Яким В.В.

громади та здоров'я населення.

В Трускавецькій міській територіальній громаді, впродовж ряду років спостерігається скорочення чисельності населення, що пов'язано зі специфікою демографічних процесів, погіршення показників здоров'я, зниження матеріального добробуту та виїздом на постійне проживання в Польщу.

Демографічні показники та здоров'я населення є чутливими показниками, які відображають зміни в якості навколишнього природного середовища. Чисельні дані свідчать про те, що в екологічно несприятливих районах реєструється збільшення рівня смертності та захворюваності населення, при цьому відстежується певний зв'язок з екологічними особливостями району (Таблиця 2).

Таблиця 2. Захворюваність дорослого населення Львівська область, 2019-2021 рр.

	Львівська область		
	2019	2020	2021
Хворі з уперше в житті встановленим діагнозом			
СНІД	248	98	207
Злоякісні новоутворення	8 866	7 039	7 614
Активний туберкульоз	1 261	878	958
Алкоголізм і алкогольні психози	...	...	...

Примітки:

За даними Департаменту охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації.

Зміна вікової структури населення, зниження якості та тривалості життя є наслідком багатьох економічних, соціальних та екологічних факторів, серед яких забруднення навколишнього природного середовища займає значне місце. Високий рівень забруднення атмосферного повітря - один з основних факторів підвищення ризику смертності та захворюваності населення.

Потрапляння забруднюючих речовин в організм людини через органи дихання викликає ризик розвитку їх хвороби. Крім того, тверді частинки, осаджуються на поверхні землі та можуть потрапляти до органів дихання та травлення.

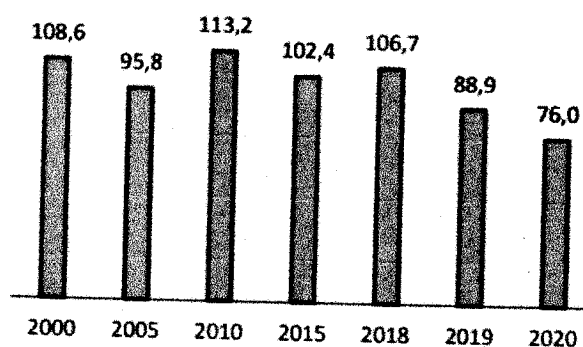
За даними <http://ecoprostir.com/> Україна посідає четверте місце серед країн Європи за кількістю смертей через забруднення довкілля. Про це йдеться у звіті Глобального альянсу з питань здоров'я та забруднення. Для звіту було використано останні актуальні дані – за 2017 рік. Згідно з ними, забруднення довкілля є головним чинником передчасних смертей у світі. У 2017 році через екологічні негаразди загинуло 8,3

мільйона людей, тобто кожен сьомий передчасно померлий.

Аналіз сучасного стану навколишнього середовища

Основними забруднювачами повітря Львівської області у 2020 році були підприємства добувної промисловості (43,8% від загального обсягу викидів) та підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (40,6% від загального обсягу викидів).

Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів за період 2000-2020 років (тис. т) (мал.5)

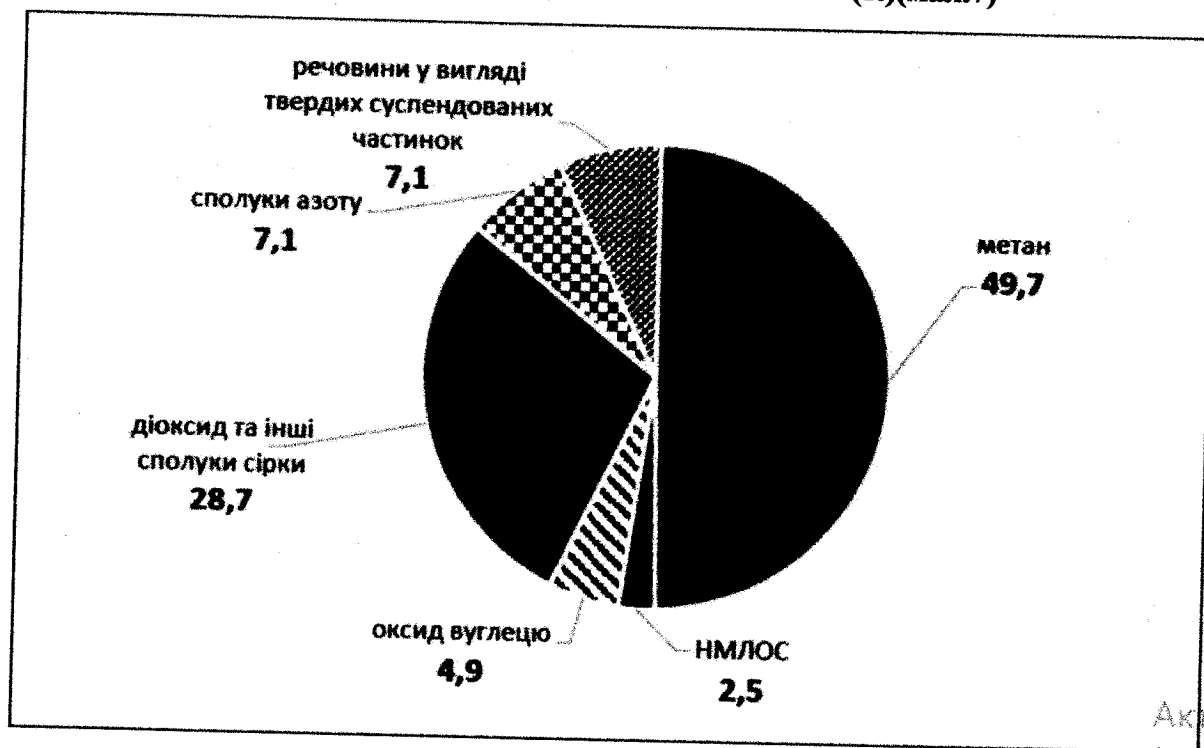
Викиди окремих забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів у 2020 році (мал.6)

	Обсяги викидів		
	т	у % до 2019	у % до підсумку
Усього	76012,6	85,5	100,0
у тому числі			
метали та їх сполуки	27,3	71,6	0,0
речовини у вигляді твердих суспендованих частинок	6448,5	101,9	8,5
сполуки азоту	5873,6	93,7	7,7
діоксид та інші сполуки сірки	22045,4	86,4	29,0
неметанові леткі органічні сполуки	1999,1	91,1	2,6
оксид вуглецю	3910,2	89,4	5,1
метан	35687,1	80,9	47,0
Крім того, діоксид вуглецю, тис.т	2968,4	87,2	x

Обсяги забруднюючих речовин, які надійшли в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів підприємств, установ та організацій за останні 10 років скоротилися на 37 тис. 200 тонн, що складає близько 33% менше відносно 2010 року. Із загальної кількості забруднюючих речовин, викиди метану становили 35,7 тис. т,

діоксиду сірки – 22,0 тис. т, діоксиду азоту – 5,5 тис. т, оксиду вуглецю – 3,9 тис. т. Крім того, викиди діоксиду вуглецю становили 2968,4 тис. т. 108,6 95,8 113,2 102,4 106,7 88,9 76,0 2000 2005 2010 2015 2018 2019 2020 13 У розрахунку на 1 км² площі припало 3,5 тонн викидів забруднюючих речовин, на 1 особу – 30,3 кг.

Діаграма викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення у Львівській області (т.) (мал. 7)

Відповідно до статистичної інформації обсяги викидів забруднювальних речовин, які надійшли у атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів підприємств, установ та організацій Львівської області у 2020 році становили 76,0 тис. тонн, що на 14,5% менше відносно 2019 року.

Землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони Львівської області.

Водні ресурси Львівщини відіграють важливу роль у соціально-економічному житті області. Вода використовується, як джерело питного, технічного, сільськогосподарського водопостачання, в рибному господарстві, в лікувальних цілях, є джерелом поповнення запасів підземних вод та інше. Поверхневі води Львівщини представлені річками, водосховищами, озерами та ставками.

Львівська область розташована в межах Головного європейського вододілу, то в ній переважають дрібні ріки – витoki основних річок Дністра і Західного Бугу. Річки

Дністер та Стир відносяться до басейну Чорного моря. До Балтійського моря відносяться річки Буг та Сян.

Із загальної кількості річок 8756 (тобто 97%) мають протяжність до 10 км; 176 річок по 10-50 км; 16 річок мають протяжність 50-100 км; і 3 річки - понад 100 км (Дністер, Стрий, Західний Буг).

Відповідно до класифікації у Львівській області виділяють:

1. Великі річки – - річка Дністер – довжина 1352 км (в межах області – 207 км), площа водозбору – 72100 км² (в межах області – 11420 км²);
2. Середні річки:
 - річка Західний Буг – 772 км (в межах області – 184 км), площа водозбору – 39580 км² (в межах області – 6586 км²);
 - річка Стрий – довжина 232 км, площа водозбору – 3060 км²;
 - річка Серет – 248 км (в межах області – 5 км) площа водозбору – 3900 км² (в межах області – 280 км²);
 - р. Сян – 447 км (в межах області – 56 км), площа водозбору – 16800 км² (в межах області – 2500 км²);
 - річка Іква – 155 км (в межах області – 16,6 км), площа водозбору – 2250 км² (в межах області – 100 км²);
 - річка Стир – 494 км (в межах області – 66,8 км), площа водозбору – 3130 км² (в межах області – 1840 км²).
3. Малі річки (більше 10 км) – загальною протяжністю 4713,75 км. Тисячі малих річок довжиною до 10 км, струмків та тимчасово діючих потоків, які утворюються навесні під час танення снігу та влітку під час тривалих дощів. Середня густота річкової сітки в басейні Західного Бугу становить 0,35 км/км², у басейні Дністра від 0,7 км/км² (Передкарпаття), до 1,5 км/км² (Карпати).

На екологічний стан поверхневих вод Львівської області впливають різноманітні фактори, які тісно пов'язані, а саме: забруднення ґрунтів, атмосфери, зміна ландшафтно-структури та техногенне перевантаження території, неефективна робота каналізаційно-очисних споруд, не винесення в натуру і картографічних матеріалів прибережних захисних смуг і водоохоронних зон, а також їх недодержання, насамперед в населених пунктах. Забруднення і засмічення річок побутовими та іншими відходами, трелювання лісу по потоках у гірській місцевості.

Основними проблемами забруднення поверхневих вод Львівщини є:

- 1) скид неочищених та недостатньо очищених стічних вод;

Дністер та Стир відносяться до басейну Чорного моря. До Балтійського моря відносяться річки Буг та Сян.

Із загальної кількості річок 8756 (тобто 97%) мають протяжність до 10 км; 176 річок по 10-50 км; 16 річок мають протяжність 50-100 км; і 3 річки - понад 100 км (Дністер, Стрий, Західний Буг).

Відповідно до класифікації у Львівській області виділяють:

1. Великі річки – - річка Дністер – довжина 1352 км (в межах області – 207 км), площа водозбору – 72100 км² (в межах області – 11420 км²);
2. Середні річки:
 - річка Західний Буг – 772 км (в межах області – 184 км), площа водозбору – 39580 км² (в межах області – 6586 км²);
 - річка Стрий – довжина 232 км, площа водозбору – 3060 км²;
 - річка Серет – 248 км (в межах області – 5 км) площа водозбору – 3900 км² (в межах області – 280 км²);
 - р. Сян – 447 км (в межах області – 56 км), площа водозбору – 16800 км² (в межах області – 2500 км²);
 - річка Іква – 155 км (в межах області – 16,6 км), площа водозбору – 2250 км² (в межах області – 100 км²);
 - річка Стир – 494 км (в межах області – 66,8 км), площа водозбору – 3130 км² (в межах області – 1840 км²).
3. Малі річки (більше 10 км) – загальною протяжністю 4713,75 км. Тисячі малих річок довжиною до 10 км, струмків та тимчасово діючих потоків, які утворюються навесні під час танення снігу та влітку під час тривалих дощів. Середня густота річкової сітки в басейні Західного Бугу становить 0,35 км/км², у басейні Дністра від 0,7 км/км² (Передкарпаття), до 1,5 км/км² (Карпати).

На екологічний стан поверхневих вод Львівської області впливають різноманітні фактори, які тісно пов'язані, а саме: забруднення ґрунтів, атмосфери, зміна ландшафтно-структури та техногенне перевантаження території, неефективна робота каналізаційно-очисних споруд, не винесення в натуру і картографічних матеріалів прибережних захисних смуг і водоохоронних зон, а також їх недодержання, насамперед в населених пунктах. Забруднення і засмічення річок побутовими та іншими відходами, трелювання лісу по потоках у гірській місцевості.

Основними проблемами забруднення поверхневих вод Львівщини є:

- 1) скид неочищених та недостатньо очищених стічних вод;